

Finansal Faaliyet Harcı

Belge türü	Özelge
Kanun	HARÇLAR KANUNU
Özelge no	64597866-140-4067
Tarih	02.03.2022

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-64597866-140-4067

02.03.2022

Konu : Finansal Faaliyet Harcı

İlgi : 11.01.2021 tarihli özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve ekinin incelenmesinden; bankanızın özel hükümlere tabi anonim şirket statüsünde bir kalkınma ve yatırım bankası olduğu, ... tarihli ve ... sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ... sayılı Kanun kapsamında faaliyetlerini sürdürdüğü ve sermayenizin ...'inin Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ait olduğu ve kalan oranda payın ise Borsa İstanbul'da işlem gördüğü, bankanız merkezini İstanbul'a taşıma kararı alarak taşınma ile birlikte coğrafi nedenlerle bölge müdürlüklerinin açılmasına gerek duyulabileceği değerlendirilerek, bu kapsamda Ankara'da Bankanızın başta ana ortağınız Hazine ve Maliye Bakanlığı olmak üzere bakanlıklar ve bağlı kurumlar ile ilişkilerinde irtibat ofisi olarak kullanılmak ve genel müdürlük adına sadece pazarlama faaliyetlerini yürütmek üzere sınırlı sayıda personelin istihdam edileceği bölge müdürlüğünün oluşturulmasının planlandığı, bölge müdürlüğünün bankacılık faaliyetlerine ilişkin karar alma yetkisinin olmayacağı, karar almaya ilişkin tüm süreçlerin genel müdürlük bünyesinde yürütüleceği, kurulacak birimde istihdam edilecek personele bankanız genel müdürlüğü tarafından alınan kararların uygulanmasına yönelik genel müdürlük adına imza yetkisi verileceği, birimlerin vizesinin bulunmayacağı, kredi işlemleri dahil herhangi bir ödeme ve tahsilat işlemi gerçekleştirilmeyeceği, personelin maaş ve diğer ödemeleri dahil tüm ödeme ve tahsilat işlemleri ve muhasebe kayıtlarının genel müdürlük tarafından yürütüleceği açıklamalarına yer verilerek, özel kanunla kurulan ve faaliyet izni kendi özel kuruluş kanunu ile oluşan Bankanız Genel Müdürlüğü ve Bankanızca açılması planlanan bölge müdürlüklerinin şube statüsünde değerlendirilerek finansal faaliyet harcına tabi olup olmadığı hakkında görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

492 sayılı Harçlar Kanununun 108 inci maddesinde, imtiyazname, ruhsatname ve diplomalardan bu Kanuna bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olanların harca tabi olacağı, 110 uncu maddesinde, imtiyazname, ruhsatname ve diploma harçlarının (8) sayılı tarifede yazılı belgelerden, belgenin nevi ve mahiyetine göre maktu esas üzerinden alınacağı, 123 üncü maddesinin birinci fıkrasında ise, özel kanunlarla harçtan muaf tutulan kişilerle, istisna edilen işlemlerden harç alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun "Ödeme zamanı" başlıklı 113 üncü maddesinde, *"Bu harçlar peşin olarak alınır. Yıllık harçlar, her yıl ocak ayının başında yıllık olarak tahakkuk ettirilmiş sayılır. Tahakkuk ettirilen harçlar ayrıca mükellefe tebliğ olunmaz ve Ocak ayı içerisinde ödenir."* hükmü bulunmaktadır.

492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı tarifenin *"XI- Finansal faaliyet harçları"* başlıklı bölümünün *"1. Banka kuruluş ve faaliyet izin belgeleri"* başlıklı fıkrasının (a) bendinde, Türkiye'de kurulan bankalar ile yabancı bankalarca Türkiye'de açılan Merkez Şubelere ilişkin izin belgelerinden (her yıl için) maktu harç alınacağı; (c) bendinde de, bütün bankaların, serbest bölgelerdekiler de dahil olmak üzere açılan şubeleri (yabancı bankalarca serbest bölgelerde açılan şubeler hariç) için düzenlenen belgelerden bir önceki takvim yılı

başındaki nüfusa göre (her yıl) maktu harç alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 2 nci maddesinde, "*Türkiye'de kurulu mevduat bankaları, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları, yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubeleri, finansal holding şirketleri, Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve bunların faaliyetleri bu Kanun hükümlerine tabidir. Özel kanunlarla kurulmuş olan bankalar hakkında da kanunlarında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla bu Kanun hükümleri uygulanır. Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler tatbik olunur.*" hükmü yer almıştır.

5411 sayılı Kanunun "*Tanımlar ve kısaltmalar*" başlıklı 3 üncü maddesinde, "*Şube*"nin, elektronik işlem cihazlarından ibaret birimler hariç olmak üzere, bankaların bağımlı bir parçasını oluşturan ve bu kuruluşların faaliyetlerinin tamamını veya bir kısmını kendi başına yapan, sabit ya da seyyar bürolar gibi her türlü iş yerini; "*Merkez şube*"nin ise yurtdışında kurulu bir bankanın Türkiye'de açtığı şubeyi, birden fazla şubenin olması halinde ise Kuruma bildirilecek ve Kurulca onaylanacak şubeyi ifade edeceği; 6 ncı maddesinde, Türkiye'de bir bankanın kurulmasına veya yurt dışında kurulmuş bir bankanın Türkiye'deki ilk şubesinin açılmasına bu Kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Kurulun en az 5 üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verileceği, 10 uncu maddesinde ise kuruluş veya Türkiye'de şube açma izni alan bankaların, Kuruldan ayrıca faaliyet izni almasının şart olduğu hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili olarak yapılan yazışma sonucu Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan alınan yazıda, Bankanızın Kurumlarının gözetim ve denetimine tabi olarak Kalkınma ve Yatırım Bankası olarak faaliyet gösterdiği ve Bankanızın açmayı planladığı Bölge Müdürlüğünün yapmayı planladığı işlemler kapsamında şube olarak addedildiği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, Bankanıza Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından kuruluş ve faaliyet izni verilmiş olması durumunda, söz konusu kuruluş ve faaliyet izin belgesinden 492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı tarifenin XI/1-a bendi gereğince; 5411 sayılı Kanun kapsamında "*şube*" olarak addedilen açmayı planladığınız Bölge Müdürlükleriniz için düzenlenecek belgelerden ise aynı tarifenin XI/1-c bendi gereğince her yıl için maktu finansal faaliyet harcı aranılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 12.09.2026